

Політологія пов'язана з формуванням знань, навичок, умінь, що дають можливість різних інтерпретацій (політики, політичної влади, політичної системи тощо). Для політології важливим є формування знань, навичок, умінь, компетенція, що включає різні парадигми і багатозначні тлумачення.

Студентоцентричний підхід у формування громадянської та політичної культури студентів вимагає розвитку здібностей аналізувати та знаходити шляхи виходу з складних, неоднозначних політичних ситуацій, вивчати принципи існуючих проблем і бачити свою роль в їх розв'язанні та вирішенні.

Цьому сприяє самостійний вибір питань в тих чи інших темах (теми: Політика як суспільне явище, політична влада, політична система суспільства, політичне лідерство тощо); спрямованість на вивчення проблем, пов'язаних з творами видатних мислителів, наприклад «Республіка» Платона, «Політика» Аристотеля, «Державець» Н. Макіавеллі інші праці. Важливу роль відіграють індивідуальні завдання за вибором студента та консультації. Позитивно зарекомендували себе і завдання, що потребують командних форм виконання. Це навчає студентів якісно виконувати свій обсяг роботи, працювати з одногрупниками, враховувати думку, позицію, переконання кожного. Студенти навчаються основам ділової комунікації в процесі висвітлення, обговорення та розв'язання практичної ситуації з виходом на обґрунтований, аргументований варіант оцінки ситуації та прийняття певного рішення. Зростає самостійність, активність та відповідальність студентів під час навчання.

Політична наука тісно пов'язана з практикою, вона потребує формування у студентів умінь, які відповідають на питання: «що робити?» як на рівні кожної окремої особистості, так і в суспільстві в цілому. Важливу роль відіграє в цьому студентоцентризм.

*Іщук Я.В., к.е.н.,
доцент кафедри статистики*

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБЛЕМНИХ ЛЕКЦІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСУ «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СТАТИСТИЦІ»

На сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні гостро стоїть питання підготовки фахівців, які володіють необхідними знаннями з урахуванням сучасних міжнародних стандартів, мають творче мислення і достатній рівень знань і навичок.

Однією з основних форм подання нового матеріалу і навчальному процесі є лекція. Лекція дає основи знань предмету, розкриває стан і перспективи розвитку науки. Але використання інформаційних лекцій при викладанні курсу «Методологія наукових досліджень» не зовсім ефективно, бо призводить лише до пасивного сприйняття інформації.

Доречнішим буде використання проблемних лекцій. Проблема лекція – один із заходів раціоналізації та інтенсифікації навчального процесу, вона виконує в навчальному процесі ряд важливих функцій: інформативну, орієнтовану та стимулюючу на пізнавальний процес; методологічну, розвиваючу та виховну.

Курс «Методологія наукових досліджень в статистиці» викладається для студентів 5 курсу. Вони вже володіють достатньою теоретичною базою і практичними навичками збору, обробки та аналізу соціально-економічної інформації при проведенні наукових досліджень. Головною метою даного курсу є узагальнення вже отриманих знань і вміння реалізувати їх у науковому дослідженні.

За думкою В. І. Загвязинського, всіх студентів за характером їх діяльності на лекціях можна поділити на три групи:

- записують матеріал механічно, не розуміючи змісту, не вникають у суть проблеми;
- сумлінно осмислюють, запам'ятовують головне, виділяють його в конспекті, але залишаються на рівні репродуктивної діяльності, питань задають мало; особливої зацікавленості не проявляють;
- прагнуть вийти за рамки репродуктивної діяльності, заперечити викладачу в деяких питаннях, застосувати в ході лекції раніше засвоєний матеріал для пізнання нових відомостей, виявити можливі наслідки.

На проблемних лекціях легко залучити в активну групу студенти, яких можна віднести не тільки до другої чи третьої групи, але і першої. При проблемному будуванні лекції у студентів збільшується інтерес до предмета, а знання засвоюються ними більш триваліше.

Особливо корисним використання проблемних лекцій буде при розгляді тем «Аналіз даних: методи, результати» і «Прогнозування і пошук рішень». У даному випадку, проблемне питання і проблемна ситуація ставиться викладачем до того, як студенти отримують усю необхідну інформацію, яка необхідна для вирішення проблеми. Вони намагаються самостійно під керівництвом викладача знайти вирішення проблемного питання. Для кращого вирішення цієї проблеми ви-

кладач стимулює активну пошукову діяльність студентів і керує нею, не пригноблюючи їх активність. Студенти відволікаються від механічного конспектування матеріалу і залучаються до активізації пізнавальної діяльності. Під час лекції викладач допомагає студентам в аналізі умов і виборі плану вирішення, надає консультації, допомагає у знаходженні засобів самоконтролю, розглядає помилки з тими, хто їх допустив, організує колективне обговорення проблеми. В результаті цього студенти отримують не тільки нове знання, але й досвід дослідницької діяльності і наукової творчості.

Одним з основних недоліків сучасного навчання, на думку науковців, є інертність і пасивність студентів. Тому перехід від звичайних до проблемних лекцій, на нашу думку, буде стимулювати активну дослідницьку, творчу і пізнавальну діяльність студентів, підвищить ступінь засвоєння матеріалу, буде сприяти формуванню професійних компетенцій.

Касьянова Л.С.,
ст. викладач кафедри іноземних мов ФЕФ,
Овчиннікова О.І.,
ст. викладач кафедри іноземних мов ФЕФ,
Гасанова Л.Є.,
ст. викладач кафедри іноземних мов ФЕФ

БАГАТОАСПЕКТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У сучасних умовах іншомовне спілкування стає істотним компонентом майбутньої професійної діяльності фахівця, у зв'язку з цим значно зростає роль дисципліни «іноземна мова» в немовних вищих навчальних закладах (ВНЗ). Державний освітній стандарт вищої професійної освіти вимагає врахування професійної специфіки при вивченні іноземної мови, його націленості на реалізацію завдань майбутньої професійної діяльності випускників.

Особливої актуальності набуває професійно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови в економічних і технічних ВНЗ, який передбачає формування у студентів здатності іншомовного спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях з урахуванням особливостей професійного мислення. Під професійно-орієнтованим розуміється навчання, засноване на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, що диктується особливостями майбутньої професії або спеціальності [1, с. 5]. Воно передбачає поєднання оволодіння професійно-орієнтованою іноземною мовою з розвитком особистісних якостей майбутніх фахівців, знанням культури країни досліджуваної мови і придбанням спеціальних навичок, заснованих на професійних і лінгвістичних знаннях.

Іншомовне спілкування стає істотним компонентом професійної діяльності фахівців. Аналіз педагогічних науково-методичних джерел показав, що існує незліченна безліч методичних напрямків і технологій навчання іноземної мови в немовних ВНЗ. У даний час ставиться завдання не тільки оволодіння навичками спілкування іноземною мовою, а й набуття спеціальних знань за фахом іноземною мовою.

Проблема формування системи професійної мовної підготовки майбутніх фахівців при навчанні в немовних ВНЗ у даний час характеризується багатоаспектністю.

Суттєвою особливістю іноземної мови як навчального предмета є його неоднорідність. Розглядаючи аспекти мовних явищ, можна сказати, що їх вихідну базу становить мовленнєва діяльність, що і є основним об'єктом навчання іноземної мови як засобом спілкування.

Метою навчання іноземних мов у немовних ВНЗ є досягнення рівня, достатнього для практичного використання іноземної мови в майбутній професійній діяльності.

Професійно-орієнтоване навчання передбачає професійну спрямованість не тільки змісту навчальних матеріалів, але й діяльності, що включає в себе прийоми і операції, що формують професійні вміння.

Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови в немовних ВНЗ вимагає нового підходу до відбору змісту. Він повинен бути орієнтований на останні досягнення в тій чи тій сфері людської діяльності, своєчасно відображати наукові досягнення в сферах, безпосередньо зачіпаючи професійні інтереси учнів, надаючи їм можливість професійного зростання.

Складовими змісту навчання іноземної мови мають бути:

1. сфери комунікативної діяльності, теми, ситуації та мовний матеріал, що враховують професійну спрямованість навчання студентів;